

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA.410.2.2.2024

**Pan
Robert Mędrala
Prezes Zarządu
Zakładu Gospodarki Komunalnej
w Cieszynie Sp. z o.o.
ul. Słowicza 59
43-400 Cieszyn**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/070 – Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków zarządów i rad nadzorczych spółek komunalnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zakład Gospodarki Komunalnej w Cieszynie Sp. z o.o., ul. Słowicza 59, 43-400 Cieszyn ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Mędrala, Prezes Zarządu ² ZGK od 2 marca 2020 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Józef Szyguda, Prezes Zarządu ZGK od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2019 r. ³ (akta kontroli: str. 3-12)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków zarządu. 2. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków rady nadzorczej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2023, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	Aleksander Małysz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKA/53/2024 z dnia 13 lutego 2024 r. (akta kontroli: str. 1-2)

¹ Dalej: ZGK lub Spółka. Gmina Cieszyn posiadała 100% udziałów w Spółce. Według uchwały Nr XXXVIII/413/09 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 29 października 2009 r. w sprawie *likwidacji zakładu budżetowego Zakład Gospodarki Komunalnej w Cieszynie w celu przekształcenia w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością*, z dniem 31 grudnia 2009 r. dokonano likwidacji zakładu budżetowego Zakład Gospodarki Komunalnej w Cieszynie w celu przekształcenia z dniem 1 stycznia 2010 r. w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

² Dalej: Prezes.

³ Dalej: poprzedni Prezes. W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 1 marca 2020 r. w imieniu Spółki działali prokurenci.

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Spółka prawidłowo ustalała i wypłacała wynagrodzenia członkom Zarządu, natomiast wynagrodzenia Rady Nadzorczej⁶ nie zawsze były naliczane i wypłacane w prawidłowej wysokości oraz z uwzględnieniem przepisów ustaw o budżetowych⁷.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Wynagrodzenie stałe członków Zarządu określono zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o *zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami*⁸. Wynagrodzenia zmienne ustalano i wypłacano członkom Zarządu w prawidłowej wysokości, jednak w umowach o świadczenie usług zarządzania zawartych przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej w dniach: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r. przyznano członkom Zarządu świadczenia dodatkowe, które nie zostały wymienione w uchwale ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie *zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki*, co było niezgodne z art. 203¹ ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych⁹, według którego określanie zasad przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych należy do kompetencji ZW.

Prawidłowo ustalano i wypłacano wynagrodzenia członkom Zarządu, natomiast w latach 2018-2019 (do 2 sierpnia) członkom RN ustalono i wypłacono wynagrodzenie w wysokości nieuwzględniającej postanowień ustaw o budżetowych, co NIK ocenia negatywnie. Powyższe doprowadziło do zawyżenia wypłaconych wynagrodzeń o łącznie 5,6 tys. zł. W pozostałym okresie naliczano i wypłacano wynagrodzenia RN zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach oraz z uwzględnieniem ustaw o budżetowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częstkowej¹⁰ kontrolowanej działalności

1. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków zarządu

1.1 W okresie objętym kontrolą w skład Zarządu Spółki¹¹ wchodził:

- Prezes, od 2 marca 2020 r., pełniący funkcję na dzień zakończenia czynności kontrolnych,
- Wiceprezes, od 5 maja 2020 r., pełniący funkcję na dzień zakończenia czynności kontrolnych,

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: RN

⁷ Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej – na rok 2018 (Dz. U. poz. 2371), na rok 2019 (Dz. U. z 2018 r. poz. 2435), na rok 2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 278), na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2400, ze zm.), na rok 2022 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2445), na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666), (dalej: ustawy o budżetowych).

⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907, ze zm. (dalej: ustawa o wynagrodzeniach).

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 18 ze zm.; dalej Ksh.

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Dalej: Zarząd.

- poprzedni Prezes, pełniący funkcję od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2019 r.,
- poprzedni Wiceprezes, pełniący funkcję od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2019 r.¹²

W zakresie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu, Zgromadzenie Wspólników¹³ Spółki podjęło:

- 17 listopada 2010 r. uchwałę nr 5/2010¹⁴ w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki, w której ustalono, że wysokość zasadniczego wynagrodzenia miesięcznego wiceprezesa Zarządu wynosi 0,95 wynagrodzenia prezesa (tj. 9 405,00 zł), przy czym obowiązujące w latach 2018-2019 wynagrodzenie prezesa zostało określone uchwałą ZW nr 16/2015 z dnia 12 czerwca 2015 r. i wynosiło 9 900,00 zł;
- 7 czerwca 2017 r. uchwałę nr 15/2017 w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki oraz kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki, która ostatecznie nie weszła w życie¹⁵; według zapisów protokołu z Nadzwyczajnego ZW z dnia 29 grudnia 2017 r. (cyt.): *Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników przedstawiło Członkom Zarządu projekt wybranych, najważniejszych zapisów umowy menadżerskiej, jakie zostaną im zaproponowane zgodnie z (...) uregulowaniami (...) wynikającym z uchwały Zgromadzenia Wspólników nr 15/2017 z dnia 7 czerwca 2017 r. (...) Po dyskusji Członkowie Zarządu nie przyjęli zaproponowanych warunków. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników, oceniając zaistniałą sytuację stwierdziło, że korzystniejsze dla Spółki, jak również dla Właściciela będzie wdrożenie nowych regulacji (....) w roku 2020 po wygaśnięciu (...) kadencji zarządu (...); W dniu 31 grudnia 2019 r. ZW podjęło uchwałę w sprawie przeprowadzenia konkursu w celu wyłonienia osoby, która może zostać powołana do Zarządu Spółki;*
- 28 lutego 2020 r. uchwałę nr 1/2020¹⁶ w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki oraz kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki, zmienioną uchwałą nr 4/2022 z dnia 14 lutego 2022 r.¹⁷, w których dla osób zajmujących stanowisko prezesa określono:
 - wynagrodzenie stałe jako krotność, odpowiednio: 2,6 i 3,5, natomiast dla wiceprezesa, odpowiednio: 2,5 i 3,4 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Strata netto Spółki za lata: 2018 i 2019 wynosiła odpowiednio: 3 242,9 tys. zł i 496,0 tys. zł, natomiast w latach: 2020, 2021, 2022 Spółka odnotowała zysk netto w wysokości, odpowiednio: 140,5 tys. zł, 265,1 tys. zł, 62,5 tys. zł.

(akta kontroli: str. 3-311, 321-352)

¹² Dalej: poprzedni Wiceprezes.

¹³ Dalej: ZW.

¹⁴ Ww. uchwała, zmieniona uchwałą ZW nr 16/2011 z dnia 28 czerwca 2011 r. stanowiła podstawę określenia wysokości wynagrodzenia członków Zarządu Spółki w latach: 2018-2019.

¹⁵ Uchwała nr 15/2017 z dnia 7 czerwca 2017 r. zawierała zapis, że wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., przy czym została zmieniona uchwałą nr 18/2017 z 29 grudnia 2017 r., w której określono, że (cyt.): „uchwała wchodzi w życie z dniem następnym po dniu, w którym odbędzie się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników, na którym będą rozpatrywane sprawozdania za rok obrotowy 2019”. Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników, na którym rozpatrywano sprawozdania za rok obrotowy 2019 odbyło się w dniu 22 czerwca 2020 r., natomiast wcześniej, tj. 28 lutego 2020 r. ZW podjęło uchwałę nr 1/2020 w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki oraz kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki. W związku powyższym uchwała nr 15/2017 z dnia 7 czerwca 2017 r. nie weszła w życie.

¹⁶ Uchwała ta obowiązywała od 28 lutego 2020 r.

¹⁷ Uchwała obowiązywała od 1 lutego 2022 r.

W latach 2018-2023 obowiązywały umowy z członkami Zarządu:

- umowa o pracę ze zmianami¹⁸, zawarta 24 września 1984 r. z osobą pełniącą funkcję poprzedniego Prezesa w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2019 r., w której wynagrodzenie miesięczne określono na kwotę 9 900,00 zł¹⁹;
- umowa o pracę ze zmianami²⁰, zawarta 13 maja 2004 r. z osobą pełniącą funkcję poprzedniego Wiceprezesa w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2019 r. w której wynagrodzenie miesięczne określono na kwotę 9 405,00 zł²¹.
- umowa o świadczenie usług zarządzania zawarta z Prezesem 2 marca 2020 r., w której określono stałe wynagrodzenie miesięczne na kwotę 11 449,83 zł, zwiększone do kwoty 15 413,23 zł (tj. o 34,6%) aneksem nr 1 z dnia 14 lutego 2022 r. (obowiązującym od 1 lutego 2022 r.);
- umowa o świadczenie usług zarządzania zawarta z Wiceprezesem 5 maja 2020 r., w której określono stałe wynagrodzenie miesięczne na kwotę 11 009,45 zł, zwiększone do kwoty 14 972,85 zł (tj. o 36,0%) aneksem nr 1 z dnia 14 lutego 2022 r. (obowiązującym od 1 lutego 2022 r.)

W latach: 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 członkom Zarządu naliczono i wypłacono część stałą wynagrodzenia w wysokości określonej w ww. umowach, na łączną kwotę 1 652,7 tys. zł, w tym w poszczególnych latach, odpowiednio: 230,6 tys. zł, 230,6 tys. zł, 200,8 tys. zł, 269,4 tys. zł, 356,7 tys. zł i 364,6 tys. zł.

Kwoty wypłaconych miesięcznych wynagrodzeń mieściły się w przedziale od dwukrotności do czterokrotności podstawy wymiaru, określonej w art. 4 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach i były zgodne z wysokością wynagrodzeń określoną w uchwałach ZW: nr 5/2010 z dnia 17 listopada 2010 r. *w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki*²² oraz nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. *w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...)*²³.

(akta kontroli: str. 6-30, 109-117, 294-298, 366-417)

1.2. W § 2 uchwały²⁴ ZW nr 5/2010 z dnia 17 listopada 2010 r. *w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki* zapisano, że: *w zależności od stopnia realizacji powierzonych zadań lub od osiągniętych wyników finansowych poszczególnym członkom Zarządu może zostać przyznana nagroda roczna w wysokości do trzykrotności ich przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.*

Do dnia 28 lutego 2020 r. Zgromadzenie Wspólników ZGK (Burmistrz Miasta Cieszyňa), nie zapewniło podjęcia obowiązującej uchwały określającej cele zarządcze, wagi tych celów, a także obiektywne i mierzalne kryteria ich realizacji.

Według § 5 pkt 1 i 2 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. *w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń*

¹⁸ Ww. umowa ze zmianami m.in. z dnia 12 czerwca 2015 r. obowiązywała do 4 stycznia 2020 r., tj. do dnia przejścia ww. osoby na emeryturę.

¹⁹ Wynagrodzenie brutto w czasie pełnienia funkcji poprzedniego Prezesa w okresie od 13 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2019 r.

²⁰ Ww. umowa ze zmianami m.in. z dnia 12 czerwca 2015 r. obowiązywała do 31 sierpnia 2020 r.

²¹ Wynagrodzenie w czasie pełnienia funkcji poprzedniego Wiceprezesa w okresie od 13 czerwca 2015 r. do 31 grudnia 2019 r.

²² Zmienionej uchwałą ZW nr 16/2011 z dnia 28 czerwca 2011 r. *w sprawie zmiany zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki.*

²³ Dalej: uchwała ZW nr 1/2020 z 28 lutego 2020 r. Uchwała ta została zmieniona uchwałą nr 4/2022 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 lutego 2022 r. *w sprawie zmiany uchwały (...) w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki oraz kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki.*

²⁴ Uchwała ta, w odniesieniu do członków Zarządu, obowiązywała w latach 2018-2019.

członków Zarządu Spółki (...) wynagrodzenie zmienne członków Zarządu nie mogło przekroczyć 25% wynagrodzenia stałego rocznego członka Zarządu za poprzedni rok obrotowy i uzależnione było od realizacji czterech celów zarządczych, z których każdy miał określony wpływ na wysokość wynagrodzenia zmiennego, tj.: cel nr 1 (waga²⁵: 0-0,2), cel nr 2 (waga: 0-0,4), cel nr 3 (waga: 0-0,1), cel nr 4 (waga: 0-0,3). Kryteria realizacji celów zarządczych w ww. uchwale zostały określone w sposób umożliwiający mierzalną ocenę ich realizacji na podstawie sprawozdań finansowych oraz sprawozdań Zarządu z działalności Spółki.

W § 4 pkt 1 ww. uchwały zapisano, że obliczenia części zmiennej wynagrodzenia dokonuje Rada Nadzorcza według wzoru określonego w treści uchwały. Wynagrodzenie zmienne nie mogło przekroczyć 25% wynagrodzenia stałego - rocznego członka Zarządu za poprzedni rok obrotowy i mogło być wypłacone po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy oraz udzieleniu członkom Zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków przez Zgromadzenie Wspólników.

Według § 7 pkt 2 umów o świadczenie usług zarządzania zawartych z członkami Zarządu, część zmienna wynagrodzenia powinna być określona uchwałą Rady Nadzorczej, przy uwzględnieniu realizacji celów zarządczych określonych w uchwale ZW. Powyższy zapis umów o zarządzanie był zgodny z zapisami § 5 ust. 1 uchwały ZW nr 1/2020.

RN przyznając wynagrodzenie zmienne corocznie oceniała stopień realizacji zadań i podejmowała uchwały w sprawie przyznania członkom Zarządu wynagrodzenia zmiennego, zawierające uzasadnienie przyznania oraz wyliczenie części zmiennej wynagrodzenia przysługującego członkom Zarządu, zgodnie z wzorem określonym w § 4 pkt 1 uchwały ZW nr 1/2020.

(akta kontroli: str. 113-117, 123-277, 294-297, 598-627, 698-790)

W okresie objętym kontrolą członkom Zarządu wypłacono nagrodę roczną w łącznej wysokości 165,8 tys. zł, w tym: 21,2 tys. zł²⁶ dnia 28 czerwca 2018 r., 35,1 tys. zł²⁷ dnia 29 czerwca 2021 r., 47,0 tys. zł²⁸ dnia 28 lipca 2022 r. i 62,5 tys. zł²⁹ dnia 29 czerwca 2023 r.

W sprawozdaniu finansowym za 2017 r. z dnia 23 marca 2018 r. Spółka wykazała stratę w wysokości 2 712,1 tys. zł, tj. o 13,8 tys. zł niższą od straty na kwotę 2 725,9 tys. zł zaplanowanej w planie finansowym na 2017 r. z dnia 31 marca 2017 r. Wnioski RN z dnia 14 maja 2018 r. o przyznanie członkom Zarządu nagród rocznych za rok obrotowy 2017 uzasadniono m.in. realizacją planu inwestycyjnego na 2017 r. oraz osiągnięciem wyniku finansowego wyższego niż planowany. ZW w dniu 6 czerwca 2018 r. podjęło uchwałę nr 7/2018 w sprawie przyznania nagrody rocznej. Łączne wynagrodzenie zmienne wypłacone członkom Zarządu w 2018 r.³⁰ stanowiło 36,6% maksymalnego wynagrodzenia zmiennego³¹, możliwego do przyznania

²⁵ Wartość tzw. "wagi" była zależna od stopnia realizacji celu zarządczego określonego w sposób liczbowy w ww. uchwale.

²⁶ Za rok 2017.

²⁷ Za rok 2020.

²⁸ Za rok 2021.

²⁹ Za rok 2022.

³⁰ Tj. 21,2 tys. zł za rok obrotowy 2017.

³¹ Maksymalne wynagrodzenie zmienne (nagroda roczna) dla członków Zarządu, określone w § 2 ust. 1 uchwały ZW nr 5/2010 z dnia 17 listopada 2010 r., nie mogło przekroczyć trzykrotności przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego członka Zarządu w roku poprzedzającym (tj. 2017 r.) i wynosiło 57,9 tys. zł. (Łączne wynagrodzenie stałe roczne członków Zarządu w 2017 r. wynosiło 231,7 tys. zł, tj. 19,3 tys. zł miesięcznie).

na podstawie § 2 ust. 1 uchwały ZW nr 5/2010 z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki.

W latach: 2021, 2022 i 2023 RN dokonywała obliczenia części zmiennej wynagrodzenia³² członków Zarządu zgodnie ze wzorem uwzględniającym stopień wykonania celów zarządczych, określonym w § 4 ust. 1 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...) oraz według wag przypisanych poszczególnym celom zarządczym, określonym w § 4 ust. 3 ww. uchwały.

Wynagrodzenie zmienne Zarządu (za lata: 2020, 2021 i 2022)³³, obliczone wg powyższych zasad i przez RN³⁴, stanowiło, odpowiednio: 69,9%, 69,8% i 70,1% maksymalnego wynagrodzenia zmiennego³⁵ możliwego do przyznania na podstawie § 5 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r., które nie mogło przekroczyć 25% wynagrodzenia stałego rocznego członka Zarządu za poprzedni rok obrotowy.

Przed ustaleniem i wypłatą ww. wynagrodzenia zmiennego ZW zatwierdziło sprawozdania Zarządu z działalności Spółki³⁶, roczne sprawozdania finansowe Spółki³⁷ oraz udzieliło Zarządowi absolutorium z wykonania obowiązków³⁸, zgodnie z § 7 ust. 2 umów o świadczenie usług zarządzania zawartych z członkami Zarządu.

(akta kontroli: str. 113-116, 366-401, 596-627, 640-793)

1.3. Według § 9 umów o świadczenie usług zarządzania zawartych, w razie rozwiązania lub wypowiedzenia umowy, przez Spółkę z innych przyczyn niż naruszenie obowiązków wynikających umowy, członkowi Zarządu mogła być przyznana odprawa w wysokości od jednokrotności do trzykrotności części stałej wynagrodzenia. Powyższy zapis umów o zarządzanie odpowiadał treści § 2 ust. 6 uchwały ZW nr 1/2020.

W latach 2018-2023 nie wypłacono członkom Zarządu odpraw z tytułu rozwiązania albo wypowiedzenia umów o pracę (świadczenia usług zarządzania). Prezes oraz Wiceprezes Spółki pełniący obowiązki w latach 2018-2019 złożyli rezygnacje z pełnionych stanowisk (ze skutkiem na 31 grudnia 2019 r.), pismami skierowanymi do Przewodniczącego RN z dnia odpowiednio: 29 listopada 2019 r. i 13 grudnia 2019 r. Obowiązująca w latach 2018-2019 uchwała³⁹ ZW z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki nie zawierała postanowień dotyczących odpraw w przypadku rezygnacji członka Zarządu Spółki ze stanowiska.

(akta kontroli: str. 13-30, 113-117, 300-309, 366-401, 596-597)

³² Za lata: 2020, 2021 i 2022.

³³ Tj.: 35,1 tys. zł w 2021 r., 47,0 tys. zł w 2022 r. i 62,5 tys. zł w 2023 r.

³⁴ Tj. uchwałami RN: nr 7/2021 i 8/2021 z dnia 31 maja 2021 r., nr 8/2022 i 9/2021 z dnia 30 maja 2022 r. oraz nr 8/2023 i 9/2023 z dnia 26 maja 2023 r.

³⁵ Maksymalne wynagrodzenie zmienne dla członków Zarządu według § 5 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. (tj. 25% wynagrodzenia stałego rocznego członka Zarządu za poprzedni rok obrotowy) wynosiło w latach wypłaty wynagrodzenia zmiennego, tj. 2021 r., 2022 r. i 2023 r. odpowiednio: 50,2 tys. zł, 67,3 tys. zł i 89,2 tys. zł. (Łączne wynagrodzenie stałe roczne członków Zarządu za lata: 2020, 2021 i 2023 wyniosło odpowiednio: 200,8 tys. zł, 269,3 tys. zł i 356,7 tys. zł.)

³⁶ Uchwałami ZW: nr: 4/2018 z 6 czerwca 2018 r., 3/2021 z 18 czerwca 2021 r., 7/2022 z 24 czerwca 2022 r. i 2/2023 z 13 czerwca 2023 r.

³⁷ Uchwałami ZW: nr: 2/2018 z 6 czerwca 2018 r., 1/2021 z 18 czerwca 2021 r., 5/2022 z 24 czerwca 2022 r. i 1/2023 z 13 czerwca 2023 r.

³⁸ Uchwałami ZW: nr: 5/2018 i 6/2018 z 6 czerwca 2018 r., 4/2021 i 5/2021 z 18 czerwca 2021 r., 8/2022 i 9/2022 z 24 czerwca 2022 r. oraz 4/2023 i 5/2023 z 13 czerwca 2023 r.

³⁹ Nr 5/2020 r.

1.4. Według § 8 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...) członkom Zarządu przysługiwało (cyt.): *prawo do korzystania z (...) urządzeń technicznych, w szczególności pomieszczenia biurowego wraz z wyposażeniem i obsługą sekretariatu, samochodu, telefonu komórkowego, komputera z niezbędnym wyposażeniem⁴⁰ a także innych zasobów stanowiących mienie Spółki*. Powyższa uchwała nie określiła zasad lub zakresu korzystania z urządzeń technicznych i zasobów, natomiast w § 8 tej uchwały zapisano, że (cyt.): *umowa określa szczegółowy zakres i zasady korzystania z udostępnionego mienia i zasobów Spółki przez członka Zarządu w ramach wykonywanej funkcji*. Powyższe szerzej przedstawiono w pkt 1 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

W § 8 umów o świadczenie usług zarządzania zapisano, że:

- Spółka umożliwi nieodpłatne korzystanie z samochodu służbowego na potrzeby związane ze świadczeniem usług zarządzania;
- Spółka oddaje do korzystania członkom Zarządu środki łączności oraz obsługę administracyjną (cyt.): *w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji*;
- Spółka oddaje członkom Zarządu do nieodpłatnego używania urządzenia elektroniczne, tj. m.in. komputer osobisty oraz telefon komórkowy wraz z akcesoriami;
- członek Zarządu bez zgody Spółki nie może oddać mienia osobie trzeciej do bezpłatnego używania, ani też go wynajmować, wypożyczać lub oddać do dyspozycji w jakikolwiek inny sposób.

(akta kontroli: str. 13-30, 109-117, 294-298)

W okresie objętym kontrolą członkowie Zarządu korzystali z samochodu służbowego, telefonów komórkowych oraz sprzętu komputerowego.

W latach 2018-2023 łączne koszty poniesione przez Spółkę na rzecz członków Zarządu wynosiły (w poniższych zakresach):

- 25,7 tys. zł⁴¹ z tytułu używania samochodu⁴² będącego własnością Spółki;
- 4,4 tys. zł z tytułu korzystania z telefonów komórkowych;
- 2,3 tys. zł z tytułu delegacji służbowych.

Nie stwierdzono wykorzystywania przez Zarząd mienia lub zasobów Spółki niezgodnie z zasadami wynikającymi z postanowieniami umów o świadczenie usług zarządzania (§ 8).

Rada Nadzorcza nie określiła limitów finansowych dla korzystania przez członków Zarządu ZGK z samochodu służbowego oraz telefonów komórkowych.

(akta kontroli: str. 13-30, 539-565, 576-579, 590-594)

Według wyjaśnień Przewodniczącego Rady Nadzorczej: *W ZGK (...) nie zostały określone limity dla korzystania przez członków Zarządu z samochodu służbowego oraz telefonów komórkowych. Spowodowane to było tym, że samochód służbowy wykorzystywany był i jest aktualnie wyłącznie do celów służbowych. Wyjazdy prywatne nie występowały i nadal nie występują (...) Samochód na stałe jest zaparkowany w garażu na terenie siedziby Spółki. Limit korzystania z telefonów służbowych również nie został określony, gdyż abonamenty, które Spółka otrzymała od operatora telefonii komórkowej mają w swoim zakresie nielimitowane rozmowy oraz smsy, jak również dostęp do internetu.*

(akta kontroli: str. 802-809)

⁴⁰ Postanowienia zostały przeniesione do zawartych umów o zarządzanie.

⁴¹ W tym koszty amortyzacji w wysokości 11,7 tys. zł.

⁴² Fiat „Panda”.

W latach 2018-2023 wystąpiły dwa przypadki sprzedaży mienia Spółki członkom Zarządu:

- w dniu 27 listopada 2019 r. poprzedni Prezes odkupił za kwotę 214,64 zł (tj. 50,0% ceny zakupu) aparat telefoniczny, zakupiony przez Spółkę w dniu 25 października 2017 r. za kwotę 429,27 zł⁴³;

- w dniu 27 listopada 2019 r. poprzedni Wiceprezes odkupił za kwotę 491,39 zł (tj. 50,0% ceny zakupu) aparat telefoniczny, zakupiony przez Spółkę w dniu 25 października 2017 r. za kwotę 982,77 zł.

W powyższych przypadkach w dniu 12 listopada 2019 r., tj. przed sprzedażą ww. telefonów, dokonano rozeznania cen rynkowych i na ich podstawie *Komisja ds. gospodarki materiałowej oraz środków trwałych* ustaliła odsprzedaż aparatów telefonicznych za 50% ceny zakupu.

(akta kontroli: str. 312-320, 576-580)

Według wyjaśnień Prezesa *przyczyną odsprzedaży członkom Zarządu był zły stan techniczny ww. aparatów telefonicznych (krótko trzymająca bateria).*

(akta kontroli: str. 628-631)

1.5. W latach 2018-2023 nie zawierano z członkami Zarządu umów dotyczących zakazu konkurencji oraz nie wypłacano odszkodowań z tego tytułu.

Obowiązujące w okresie objętym kontrolą uchwały ZW w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki z dnia: 17 listopada 2010 r. i 28 lutego 2020 r. nie zawierały postanowień w ww. zakresie, przy czym w uchwale z dnia 28 lutego 2020 r. zapisano, że (cyt.): *członkowie Zarządu mają obowiązek informowania Rady Nadzorczej o zamiarze pełnienia funkcji w organach innej spółki handlowej (...)* W umowach o świadczenie usług zarządzania zawartych przez Przewodniczącego RN z członkami Zarządu⁴⁴ zawarto m.in. zapisy:, że (cyt.): *Menadżer w czasie trwania umowy nie może wykonywać działalności konkurencyjnej.*

(akta kontroli: str. 13-30, 109-117, 294-298, 312-315)

W § 7 ust. 2 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. zapisano, że umowa z członkiem zarządu może przewidywać zakaz pełnienia funkcji w organach innej spółki handlowej lub wprowadzać inne ograniczenia dotyczące działalności członków zarządu. Według § 9 ust. 2 umów o zarządzanie, członkowie zarządu mieli obowiązek informowania o zamiarze pełnienia funkcji w organach innej spółki handlowej.

(akta kontroli: str. 13-30, 113-117)

1.6. W uchwale⁴⁵ ZW nr 5/2010 z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki nie określono uprawnień członków Zarządu w zakresie: wysokości lub warunków przyznania członkom organu zarządzającego odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji. W § 3 ww. uchwały zapisano m.in., że członkowi zarządu przysługuje nagroda jubileuszowa przyznawana nie częściej niż co 5 lat oraz odprawa pieniężna w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W § 8 uchwały ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...), zapisano m.in., że członkom zarządu przysługuje prawo do korzystania z pomieszczenia biurowego wraz z wyposażeniem i obsługą sekretariatu,

⁴³ Podano kwoty brutto.

⁴⁴ Tj. umowach zawartych z Prezesem i Wiceprezesem dnia odpowiednio: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r.

⁴⁵ Ww. uchwała w odniesieniu do członków Zarządu obowiązywała w latach 2018-2019.

samochodu, telefonu komórkowego oraz komputera z niezbędnym wyposażeniem. Ww. uchwała nie zawierała zapisów w zakresie odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji dla członków Zarządu.

W powyższych uchwałach nie zawarto zapisów, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 4 ustawy o wynagrodzeniach.

W § 8 umów o świadczenie usług zarządzania zawartych z Prezesem i Wiceprezesem Spółki z dnia odpowiednio: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r. zapisano, że Spółka umożliwia członkom Zarządu na czas i w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji nieodpłatne korzystanie z samochodu służbowego, telefonów komórkowych oraz sprzętu komputerowego wraz z wyposażeniem.

W § 9 uchwały ZW nr 1/2020 zapisano, że Rada Nadzorcza określi w umowie zakres odpłatności Spółki za okresy przerwy i nieobecności członków Zarządu wynikające z chorób lub innych przyczyn.

Według § 6 umów o świadczenie usług zarządzania członkom Zarządu przysługiwało prawo do płatnej przerwy w wykonywaniu tych umów w wymiarze 26 dni roboczych.

W § 8 pkt 9 i 10 umów o świadczenie usług zarządzania członkom Zarządu przyznano (cyt.): *zwrot kosztów podróży na zasadach i w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (...)* oraz zwrot kosztów za szkolenia, seminaria i konferencje. Powyższe szerzej przedstawiono w pkt 2 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: str. 13-30, 109-117, 294-298)

W uchwale ZW nr 1/2020 z 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (§ 11) określono m.in.: *Rada Nadzorcza określi w umowie zakres odpowiedzialności członków Zarządu za szkody wyrządzone Spółce lub osobom trzecim (...)*. Z kolei w § 8 ust. 11 umów o świadczenie usług zarządzania, zawartych z członkami Zarządu w dniach: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r., ustalono: *Spółka zawrze na rzecz Menadżera umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z pełnieniem przez niego funkcji członka organu zarządzającego, z sumą gwarancyjną 5 000 000,00 zł*. Poniesione przez Spółkę łączne koszty zawarcia ww. umów ubezpieczenia⁴⁶ wyniosły w okresie objętym kontrolą 21,6 tys. zł. Powyższe szerzej przedstawiono w pkt 2 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli: str. 13-30, 113-117, 810-898)

W dniu 27 września 2019 r. wypłacono Wiceprezesowi nagrodę jubileuszową w kwocie 28 215,00 zł⁴⁷ na podstawie § 3 pkt 1 uchwały ZW nr 5/2010 z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie przyjęcia zasad wynagradzania członków Zarządu Spółki oraz § 26 ust. 7 pkt 4 Regulaminu Wynagradzania w ZGK⁴⁸

(akta kontroli: str. 13-30, 109-117, 294-298, 366, 512-575, 585-589)

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Stwierdzone
nieprawidłowości

1. W uchwale ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...) nie określono zasad przyznawania zapewnianych przez Spółkę

⁴⁶ Ww. umowy ubezpieczenia dotyczyły „Odpowiedzialności Władz spółki” i obejmowały m.in.: odpowiedzialność solidarną spółki i osoby ubezpieczonej w związku z nieprawidłowym działaniem osoby ubezpieczonej.

⁴⁷ Tj. nagrodę w wysokości 300% wynagrodzenia miesięcznego z tytułu 35 lat pracy.

⁴⁸ Wprowadzonego uchwałą Zarządu nr XVII/1/2018 z dnia 16 maja 2018 r.

urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków Zarządu, niezbędnych do wykonywania ich funkcji. W § 8 tej uchwały zapisano, że (cyt.): *umowa określa szczegółowy zakres i zasady korzystania z udostępnionego mienia i zasobów Spółki przez członka Zarządu w ramach wykonywanej funkcji*. Zapisy w ww. zakresie określiła RN w umowach o świadczenie usług zarządzania.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 203¹ Ksh, według którego określanie zasad przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych należy do kompetencji ZW, do którego należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu, a nie do RN. Z uchwały ZW nr 1/2020 nie wynika również, by ZW przyznało świadczenie dodatkowe w postaci ponoszenia kosztów szkoleń, seminariów, konferencji oraz dokonywania zwrotu kosztów podróży na zasadach jak dla pracowników sfery budżetowej, w szczególności wypłacania diet.

Jak podkreślił SN w postanowieniu z dnia 19 maja 2022 r. (I USK 430/21, LEX nr 3439473), art. 203¹ Ksh, odnosi się do dwóch sytuacji: gdy członek zarządu pełni swoją funkcję tylko na podstawie stosunku organizacyjnego, będącego następstwem powołania do pełnienia funkcji (zdanie pierwsze), albo obok stosunku organizacyjnego nawiązany jest jakiś stosunek obligacyjny (np. umowa o pracę, kontrakt menedżerski, umowa o świadczenie usług itp.); możliwe jest także, aby członek zarządu część wynagrodzenia otrzymywał na podstawie umowy o pracę, a część na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników (poza tym, co wynika bezpośrednio z umowy o pracę). Do świadczeń dodatkowych, które można przyznać członkom zarządu, zaliczyć można: tantiemy, premie, nagrody (w tym jubileuszowe), ubezpieczenie, dodatkowe ubezpieczenia zdrowotne, majątkowe oraz osobowe, zwrot kosztów leczenia, płatną przerwę w pełnieniu funkcji, refundację składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, odprawę pieniężną w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, zwrot całości lub części kosztów użytkowania udostępnionego lokalu mieszkalnego, korzystanie z mieszkania służbowego, zwrot kosztów usług telekomunikacyjnych, korzystanie do celów prywatnych z samochodu służbowego, szkolenia i kursy, diety, zwrot kosztów podróży, zwrot kosztów reprezentacyjnych i wizerunkowych.

(akta kontroli: str. 13-30, 109-117, 294-298)

Według wyjaśnień Przewodniczącego Zgromadzenia Wspólników ZGK:

Rada Nadzorcza posiadała wiedzę z jakich zasobów wcześniej korzystali Członkowie Zarządu Spółki zatrudnieni na umowę o pracę i warunki zostały ustalone w podobny sposób. Zgromadzenie Wspólników nie chciało, aby wystąpił tu nadmiar lub niedomiar tych zasobów. Wspólnikowi zawsze zależy na tym, aby Spółka była dobrze zarządzana, a zadania, które przed nią stoją były realizowane prawidłowo i terminowo, a do tego niezbędne są zasoby techniczne. W dniu 28 lutego 2020 r. podczas trwania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników omówiłam szczegółowo tą kwestię z (...) Przewodniczącym Rady Nadzorczej i w ww. umowach są tylko ustalone podczas tej rozmowy świadczenia (...) Projekt uchwały nr 1/2020 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...) był przygotowany w lutym 2020 r. przez pracowników Kancelarii Radcy Prawnego (...)

(akta kontroli: str. 899-900)

Zdaniem NIK, przytoczone w powyższych wyjaśnieniach okoliczności nie mogą stanowić pełnego usprawiedliwienia dla naruszenia przepisów ustawowych.

2. W umowach o świadczenie usług zarządzania zawartych przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej w dniach: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r. przyznano członkom Zarządu świadczenia dodatkowe, które nie zostały wymienione w uchwale ZW

nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...), tj.:

- w § 8 pkt 9 i 10 ww. umów przyznano członkom Zarządu (cyt.): zwrot kosztów podróży na zasadach i w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy Polityki Społecznej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (...) oraz zwrot kosztów za szkolenia, seminaria i konferencje;

- § 8 ust. 11 umów o świadczenie usług zarządzania, zawartych z członkami Zarządu w dniach: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r., ustalono: Spółka zawrze na rzecz Menadżera umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w związku z pełnieniem przez niego funkcji członka organu zarządzającego, z sumą gwarancyjną 5 000 000,00 zł.

Powyższe było niezgodne z art. 203¹ Ksh, według którego określanie zasad przyznawania świadczeń dodatkowych należy do kompetencji ZW, a nie do RN.

(akta kontroli: str. 13-30, 109-117, 294-298, 810-898)

Przewodniczący Rady Nadzorczej wyjaśnił:

- w odniesieniu do zwrotu kosztów podróży oraz kosztów szkoleń, seminariów i konferencji:

Rada Nadzorcza świadoma, że ciągłe podnoszenie kwalifikacji oraz udział w branżowych seminariach i konferencjach jest konieczne do prawidłowego zarządzania Spółką ujęła w § 8 ust. 9 i 1 umów o świadczenie usług zarządzania zwrot kosztów podróży oraz udziału w szkoleniach, seminariach i konferencjach.

(akta kontroli: str. 899-900)

- w odniesieniu do przyznanych uprawnień do zawarcia umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej na rzecz członków Zarządu:

Zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności władz spółki zabezpiecza interesy spółki i daje realną możliwość uzyskania odszkodowania. Podkreślenia wymaga (...) okoliczność, iż ubezpieczenie nie jest przypisane do konkretnego menadżera/członka zarządu (...) a dotyczy odpowiedzialności organów spółki (...) Zgodnie z postanowieniami §10 uchwały 1/2020 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 28 lutego 2020 r. jedyny wspólnik upoważnił Radę Nadzorczą do określenia zakresu odpowiedzialności członków Zarządu za szkody wyrządzone Spółce lub osobom trzecim oraz za szkody w powierzonych im urządzeniach technicznych lub środkach wyposażenia. Sposób realizacji tego zapisu uchwały jedyny wspólnik pozostawił do uznania Rady Nadzorczej o czym jednoznacznie świadczy brzmienie tego postanowienia, nie nakładające na organ nadzorczy ograniczeń w sposobie jego realizacji a – przeciwnie – pozostawiające najszerszy możliwy zakres autonomii organu nadzorczego przy moderowaniu zapisów umowy o świadczenie usług zarządzania. Realizując delegowane uprawnienie Rada Nadzorcza miała na uwadze zarówno fakt, iż rzeczoną odpowiedzialność regulują odpowiednie przepisy prawa (w szczególności przepisy kodeksu cywilnego) jak i realną możliwość naprawienia szkody przez zobowiązanego (...) Rada Nadzorcza zdecydowała o konieczności zabezpieczenia interesów Spółki poprzez postanowienie przewidujące zawarcie stosownego ubezpieczenia (...) Zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności władz spółki, według opinii Rady Nadzorczej, mieści się w czynnościach zwykłego zarządu.

(akta kontroli: str. 802-809)

Zdaniem NIK, Rada Nadzorcza nie posiada uprawnień do przyznania członkom Zarządu świadczeń dodatkowych, które nie zostały wyraźnie wskazane w uchwałach

ZW, a upoważnienie RN do określenia *zakresu odpowiedzialności członków Zarządu za szkody wyrządzone Spółce lub osobom trzecim (...)* nie uprawnia do opłacania za członka Zarządu składki ubezpieczeniowej. Zakres i zasady przyznawania świadczeń dodatkowych powinno określić ZW, co wynika z art. 203⁴⁹ Ksh. Z aktu założycielskiego Spółki nie wynika, że może to zrobić RN. Również z uchwały ZW nr 1/2020 nie wynika, aby ZW przyznało świadczenie dodatkowe w postaci ponoszenia kosztów szkoleń, seminariów, konferencji oraz dokonywania zwrotu kosztów podróży na zasadach jak dla pracowników sfery budżetowej.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą wynagrodzenia stałe i zmienne członków Zarządu były ustalane w prawidłowej wysokości, wynikającej z zawartych umów o pracę oraz umów o świadczenie usług zarządzania, jednak w umowach o świadczenie usług zarządzania zawartych przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej w dniach: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r. przyznano członkom Zarządu świadczenia dodatkowe, które nie zostały wymienione w uchwale ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie *zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki*.

2. Przestrzeganie przepisów o zasadach wynagradzania członków rady nadzorczej

Opis stanu faktycznego

W latach 2018-2023 wysokość miesięcznego wynagrodzenia członków RN określały uchwały ZW w sprawie *określenia zasad kształtowania oraz wysokości wynagrodzeń członków Rady Nadzorczej*:

– nr 2/2017 z dnia 27 stycznia 2017 r., jako iloczyn podstawy wymiaru o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach oraz mnożnika 0,22, przy czym wysokość wynagrodzenia przewodniczącego RN została podwyższona o 10% w stosunku do wynagrodzeń członków RN;

– nr 11/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r. (obowiązująca od 1 czerwca 2021 r.), jako iloczyn ww. podstawy wymiaru oraz mnożnika 0,40 przy czym dla obliczenia wynagrodzenia przewodniczącego RN obowiązywał mnożnik 0,50, a kwoty wynagrodzeń będą *zaokrąglane do pełnych złotych w dół*. Według ww. uchwały wynagrodzenie miesięczne przewodniczącego RN obowiązujące w 2021 r. wynosiło: 2 201,00 zł, a pozostałych członków RN wynosiło 1 761,00 zł.

W powyższych uchwałach określono, że wynagrodzenia członków RN będą każdego roku waloryzowane.

Wysokość miesięcznego wynagrodzenia określona w ww. uchwałach nie przekraczała iloczynu podstawy wymiaru i maksymalnej wysokości mnożnika⁴⁹ określonego w art. 10 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w związku z art. 4 ust. 2 pkt 2 tej ustawy.

Ww. uchwały przewidywały, że: w przypadku powołania, odwołania członka RN lub wygaśnięcia jego mandatu na skutek upływu kadencji będzie mu przysługiwało wynagrodzenie proporcjonalne do liczby dni pełnienia funkcji w danym miesiącu.

(akta kontroli: str. 118-121, 283-287, 353-365)

Członkom RN w latach 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 i 2023 naliczono i wypłacono wynagrodzenie w wysokości określonej w ww. uchwałach, na łączną kwotę

⁴⁹ Według art. 10 ust. 2 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach mnożnik podstawy wymiaru dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 tej ustawy wynosił 0,75.

303,8 tys. zł, w tym w poszczególnych latach odpowiednio: 38,7 tys. zł, 36,6 tys. zł, 36,0 tys. zł, 55,1 tys. zł, 68,7 tys. zł i 68,7 tys. zł.

W latach 2020-2023 Spółka naliczała i wypłacała wynagrodzenia RN zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach oraz z uwzględnieniem ustaw o budżecie, natomiast wynagrodzenia trzech członków RN pełniących funkcje w latach 2018-2019 (do 2 sierpnia)⁵⁰ zostały naliczone i wypłacone niezgodnie z podstawą wymiaru określoną w ustawach o budżecie, co szerzej przedstawiono w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Wynagrodzenia wypłacone członkom Rady Nadzorczej powołanym⁵¹ w dniach 2 sierpnia 2019 r. i 13 czerwca 2023 r. były naliczane i wypłacane zgodnie z § 1 pkt 1 i 2 uchwał ZW: nr 2/2017 z dnia 27 stycznia 2017 r. oraz nr 11/2021 z dnia 18 czerwca 2021 r., z uwzględnieniem zamrożenia podstawy wymiaru na poziomie obowiązującym w 2017 r., stosownie do przepisów ustaw o budżecie na rok: 2020, 2021, 2022 i 2023 (odpowiednio art. 22, 31, 15, 11 i 11).

(akta kontroli: str. 118-121, 283-287, 353-365, 418-482)

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Stwierdzone
nieprawidłowości

Spółka w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 2 sierpnia 2019 r. ustaliła wysokość należnego członkom RN wynagrodzenia z uwzględnieniem mechanizmu waloryzacji. Wynagrodzenie członków RN za powyższy okres zostało naliczone i wypłacone niezgodnie z art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w związku z przepisami ustaw o budżecie na lata 2018 i 2019 (odpowiednio art. 28 i 22), zgodnie z treścią których, jako podstawę wymiaru w rozumieniu art. 1 ust. 3 pkt 11 ww. ustawy należało w powyższym okresie przyjąć wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłaty nagród z zysku w czwartym kwartale z roku 2016, które wynosiło 4 403,78 zł.

Spółka przyjęła do wyliczenia wynagrodzenia we wskazanym okresie: przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego (tj. odpowiednio w 2017 r. i 2018 r.), z pominięciem przepisów ustaw o budżecie. Zgodnie z art. 28 ustawy o budżecie na rok 2018: „W roku 2018 podstawę wymiaru, o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2190), stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r.” Przepis ten pozostał niezmieniony w ustawie o budżecie na rok 2019 (art. 22).

Członkom RN w ww. okresie wypłacono wynagrodzenie w łącznej kwocie 60 454,74 zł⁵², tj. o 5 609,59 zł⁵³ wyższe od kwoty należnej⁵⁴ według przepisów ustaw o budżecie.

(akta kontroli: str. 451-501)

Kierownik Działu Organizacyjnego wyjaśniła: *Zawyżenie kwoty wynagrodzeń wypłaconych członkom Rady Nadzorczej za okres od 1 stycznia 2018 r. do 2 sierpnia 2019 r. wynikało z braku mojej wiedzy o „zamrożeniu” podstawy wymiaru, na poziomie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat*

⁵⁰ Włodzimierz C. (przewodniczący poprzedniego składu RN) oraz Aleksandra M-D (członek RN) pełnili funkcję do 27 czerwca 2019 r., a Grzegorz M. pełnił funkcję członka RN do 2 sierpnia 2019 r.

⁵¹ Uchwałami ZW: nr 4/2019 z dnia 2 sierpnia 2019 r. i nr 1/2023 z dnia 13 czerwca 2023 r.

⁵² W tym: 38 760,00 zł w 2018 r. i 21 694,74 zł w 2019 r.

⁵³ W tym 2 748,00 zł w 2018 r. i 2 861,59 zł w 2019 r.

⁵⁴ Tj. 54 845,15 zł, w tym: 36 012,00 w 2018 r. i 18 833,15 zł w 2019 r.

nagród z zysku w czwartym kwartale 2016 r. (...) Sprawowałam nadzór nad naliczeniem wypłacanych RN wynagrodzeń w zakresie kontroli naliczonych i wypłaconych wynagrodzeń (...) W okresie od stycznia 2018 r. do sierpnia 2019 r. nie posiadałam wiedzy o zapisach ww. ustaw o budżetach odnoszących się do wynagrodzeń RN.

(akta kontroli: str. 502-504)

Starszy Specjalista w Dziale Organizacyjnym, która dokonała w ww. okresie naliczenia wynagrodzeń RN, złożyła w powyższej sprawie wyjaśnienia wskazujące na ww. okoliczności będące przyczyną ustalenia kwoty wynagrodzeń w nieprawidłowej wysokości.

(akta kontroli: str. 505-511)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia negatywnie, że w latach 2018-2019 (do 2 sierpnia) członkom RN ustalono i wypłacono wynagrodzenie w wysokości nieuwzględniającej postanowień ustaw o budżetach, co doprowadziło do zawyżenia wypłaconych wynagrodzeń łącznie o 5,6 tys. zł. W pozostałym okresie Spółka naliczała i wypłacała wynagrodzenia RN zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach oraz z uwzględnieniem ustaw o budżetach.

IV. Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi:

Uwagi

- 1. W uchwale ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki (...) nie określono zasad przyznawania zapewnianych przez Spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków Zarządu, niezbędnych do wykonywania ich funkcji, co było niezgodne art. 6 ustawy o wynagrodzeniach.**
- 2. W umowach o świadczenie usług zarządzania zawartych przez Przewodniczącą Rady Nadzorczej w dniach: 2 marca 2020 r. i 5 maja 2020 r. przyznano członkom Zarządu świadczenia dodatkowe, które nie zostały wymienione w uchwale ZW nr 1/2020 z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki i kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki.**
- 3. Wynagrodzenie członków RN za okres od 1 stycznia 2018 r. do 2 sierpnia 2019 r. zostało naliczone i wypłacone niezgodnie z art. 1 ust. 3 pkt 11 ustawy o wynagrodzeniach w związku z przepisami ustaw o budżetach na lata 2018 i 2019.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 3 czerwca 2024 r.

Kontroler

Aleksander Małysz

Gł. specjalista kontroli państwowej

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

.....